

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy hónap 30.000 K	Egy hónap 36.000 K
Három hónap 90.000 K	Három hónap 108.000 K
Egy év szám hónap 1000, vasár- és ünnepnap 2000 K	

Feladvány szerkesztő és felelős vezető:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap

Egységes harc a cseh megszállás alatti magyarok, tótok, németek és oroszok a cseh állam polgársági törvény meg- változtatásáért.

Irta: Varga Béla dr.

Cseh hivatalos körökben, a legilletékesebb helyről nyert értesülésünk szerint a cseh parlament már a karácsonyi szünet után napirendre tűzi a cseh szociáldemokrata párt kezdeményezésére létesült törvényjavaslatot, mely az állampolgárság és az illetőség kérdésén van hivatva rendezni. A törvényjavaslatot Dérier volt pozsonyi teljhatalmu miniszter fogja előterjeszteni.

Az egyesült ellenzéki pártok a magyarság, a tótok, németek és ruthének képviselőinek erőteljes sürgetésére szánta reá magát a szociáldemokrata párt, — mely tudvalevőleg Csehországban kormánypárt, — hogy az eddig érvényben levő állampolgársági törvényt revidálja új törvényjavaslatot készít, melytől a „nemzetiségek” türelmetlenkedésének s az egyre ismétlődő parlamenti zavaroknak lecsendesedését reméli.

Kétségtelen, — fejt ki informátorunk, — hogy az eddig érvényben levő állampolgársági törvény sok tekintetben igen sérelmes, különösen a magyar, tótok és ruthén öslakosság szerzett jogait sérti és negligálja. A kormány csak végszükség, mondhatni kényszerhelyzet hatása alatt szánta rá magát az állampolgársági törvény módosítására, — de most már sehogysem térhetett ki az ellenzéki pártok egyre ismétlődő türelmetlenkedéséi elől. Bizonyos, hogy az állampolgársági kérdés az egyik legélesebb ütközőpont, melyen megtörik a parlamenti béke és a nyugodt kormányzás lehetősége annyival is inkább mert az ellenzék követeléseinek igazságáról ma már a kormánynak — akarva, nem akarva — tudomást kell vennie.

A ma még érvényben levő 1920. évi 236. sz. állampolgársági törvény tudvalevőleg csak azok állampolgári jogát ismeri el, akik 1910. január 1. előtt szerették illetőséget a jelenleg cseh megszállás alatt levő valamely városban vagy községben.

Nyilvánvaló, hogy ez a törvény sok ezer polgárt, — különösen a magyarságot, — akik mint tisztviselők vagy munkások 1910. január 1. után kerültek a mostani Csehország területére s azóta ott családát alapították s egész existenciájukat odaköti őket — igazságtalanul, indokolatlanul földönfutóvá teszi, különösen ha meggondoljuk, hogy a cseh hatóságok figyelmen kívül hagyják azt a körülményt, hogy az állampol-

gárságot nemcsak kérelem útján, de hallgatóságosan 4 évi egyhelybenlét és a községi terhek viseléséhez való hozzájárulás által is meg lehetett szerezni a magyar állampolgársági törvény és a közigazgatási bíróság döntvényén alapuló gyakorlat szerint. A cseh törvény értelmében nem elegendő a négy évi helybenlakás és községi adófizetés igazolása, — ha azonkívül az érdekeltek nem kérték annak idején az állampolgárságot. Ez a legkorombáb jogfosztás, melyet ma már a cseh kormánykörök is beismernek.

Az új állampolgársági törvényjavaslat gyökeres módosításokat ígér. Dérier javaslatára értelmében ugyanis a cseh állampolgársághoz joguk van mindazoknak, akik már 1917. október 28-a előtt bármilyen rövid ideig a mostani Csehország területén állandó lakásuk volt. Ennek a javaslatnak a parlamentben, — mely ugyszólván ellenzék nélkül működik, a legrövidebb idő alatt törvényerőre kell emelkednie. Ha ez a törvényre az alá kerül, előreláthatólag sok ellentét simul el, sok nyitott seb fog begyógyulni, mert így nem lesznek kitéve örökös zaklatásnak azok, akiket az eddigi törvény megfosztott állampolgársági joguktól. Az új törvény sem kielégítő teljesen, mert nem helyezkedik arra az egyedül igazságos álláspontra, hogy a békeszerződés aláírásának napját tekintse az állampolgárság megszerzésének időpontjának. A magyarság főleg a tisztviselők, — nem is tehetek hűségessé addig, amíg felettes hatóságaitól, — akkor még természetesen a magyar kormánytól — erre utasítást nem kaptak. Ilyen utasítást pedig a magyar kormány soha ki sem adott, ami érthető is, hiszen Magyarország tiltakozott az ország területének megszerzésére ellen s minden törekvése odairányult, hogy a külföld származottait meggyőzze Magyarország igazsága felől. Minden erejével arra törekedett tehát a magyar kormány, hogy megakadályozza az ország határainak megszerzését, nem is fordíthatott figyelmet arra, hogy a békeszerződésbe Benes által ügyesen becsúszott időpontokat revidáltsa, mert az utolsó pillanatig bizott a békeszerződés szerzőinek igazságosságában. A béke okmányt kényszer hatása alatt írta alá Magyarország. Benesék pedig a becsúsztatott dátumokra állampolgársági törvényt építettek, mely szöveg ellentétben áll a joggal és az igazsággal.

A készülő új állampolgársági törvény szelleméből következik egy másik nagyfontosságú kérdésnek, az elbocsátott tisztviselők sérelmeinek orvoslása is. Jogi tétel, hogy a fi területek birtokát veszi át, köteles

átvenni annak terheit is. Akik a Magyarországától elcsatolt területeken közzolgálatban töltötték el évtizedeket, azokat nem lehet megfosztani érettségijuktól. Ezeknek a jogtalanul elbocsátott tisztviselőknek Csehország köteles kenyeret adni és pedig vagy visszahelyezni régi állásukba, vagy végelbánás alá vonni és nyugdíjazni őket, ha már nem bíznak bennük az állami szolgálatban.

A magyar és német értelmiség igen sokat szenved az által is, hogy Csehországba — különösen pedig a volt magyar területekre nem engedik be a tudományos és szépirodalmi könyveket és lapokat. Az orvosok, ügyvédek és más szellemi szakemberek nem tudnak hozzájutni szakkönyvekhez, hogy magukat tovább képezhessék és nem tud hozzájutni a magyar értelmiség a szellemi szükségleteihez a szépirodalomhoz

sem. Ha Csehország magát kulturálmának tartja, nevetéses, hogy kottákat alint a tudomány és irodalom elő ha nem engedi, hogy könyvek, folyóiratok és lapok akadálytalanul jussanak át cseh területekre. Az ellenzék végleg el nem állando napirenden tartja. Igen fontos kérdés a szlovák és orosz autonómia kérdésének elintézése is, mert anélkül az elentétek végleg el nem simulhatnak. A gazdasági kérdésekben való önállóságért a szlovákok a magyarokkal és ruthénekkal együtt küzdenek a cseh centralizáció ellen, s a legkézelebbi választások végleges igazolást fogják, hogy a cseh kormány rövidlávása, határozatos szociálista elszavak mögé bújított türelmetlen soványos döntő vereséget fog szenvedni a tótok, magyarok, németek és ruthének igazságával szemben.

A pénzügyminiszter nyilatkozata a forgalmiadó reformjáról.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, jan. 8.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor a képviselőház első számú bizottsági termében ülést tartott, amelyen folytatták a költségvetés tárgyalását. A bizottság ülésén a kormány részéről gróf Bethlen István miniszterelnök s Bud János pénzügyminiszter vettek részt.

Az első felszólaló Horánszky Dezső volt, aki kijelentette, hogy az egész költségvetés azt igazolja, hogy más lehetőség az államháztartás rendezésére aem volt, mint a külföldi kölcsön. A költségvetést nem tekintik ideális költségvetésnek, de ilyet nem is lehet csinálni A tisztviselőkérdéssel megállapítja, hogy ezt rendezni kell. A rendezésnek azonban elsősorban a takarékoság útján kell haladni, épen ezért fokozott óvatosságot tart szükségesnek.

A második fontos kérdés az arany-merleg ügye. Ebben sem lát akadályt sőt inkább előnyt vár a kérdés megoldásától. Különösen az osztlék kérdésére és a tőzsdére lenne ennek jó kihatása.

A harmadik fontos kérdés a kamatkérdés. A forgalmi adó kérdése végül az, amelynek megoldására sulyt helyez. Ezekben a kérdésekben a pénzügyminiszterrel tájékoztatást kér Kéri továbbá, hogy a városok és községek helyzetéről is tájékoztatást kapjon. A költségvetést általánosságban elfogadja.

A következő felszólaló Beck Lajos aki mindenekelőtt kifejtette, hogy meggyőződése szerint a saját erőnk-ből is rendbe tudunk volna jönni, de elismeri, hogy abban az időben, amikor a kormány a szanalási törvénnyel jött, más megoldás nem volt. Elismeri, hogy a szanalásban eddig nem csalódtunk. A beterejesztett költségvetésben alapot lát a jövőre nézve

A következő felszólaló Ugron Gábor. A szanalás eddigi eredményét látja a jegybank létesítésében, koronánk stabilizálásában s abban,

hogy sikerült a költségvetést elkészíteni. A legfontosabbnak azt tartja, hogy idegen tőke jöjjön az országba és a mezőgazdaság rendelkezésére álljon.

A gazdasági élet legsúlyosabb problémájának a hitelkerést tartja és pedig úgy a jezáloghitel, mint a kereskedelmi hitel kérdését. Még áldozatok árán is el kell háritani a kormánynak minden akadályt azelől, hogy a gazdák hosszú lejáratú bekebelezett hiteleket kapjanak. Általában szükségesnek tartja az egész vonalon a legszigorubb takarékoság keresztül vitelét. Az adórendszer megváltoztatását kívánja.

Utána Mándy Samu szólalt fel. Véleménye szerint hiába rendez a pénzügyi bizottság mélyreható nagy vitát, annak gyakorlati értéke nem igen lesz, mert azon a sovány területen, amelyen ma élünk, nagy koncepciójú közzgazdasági és politikai változtatásokat tenni még nem lehet. Meg kell várunk, amíg a közzgazdasági konszolidáció bizonyos feleslegeket teremt, amelynek felhasználásával a differenciákat ki lehet küszöbölteni.

Ami az adóvégrehajtás kérdését illeti tisztában kell lenni azzal, hogy az adómorál emelésének nem a merktelen adókövetés a módja. A régi községi adókövető bizottságok visszaállítását kívánja A hitel kérdésében osztja Ugron Gábor felfogását. Igen fontosnak tartja, hogy a tisztviselői kar legértékesebb része maradjon meg. Meg kell fonolni, hogy a női tisztviselőket továbbra is alkalmaz-zák-e. Végül kijelentette, hogy a szorzószám kérdésének mielőbbi rendezését is szükségesnek tartja, mert halomása szerint sokan ezért tartózkodnak az adófizetéstől, mert a szorzószám kulcsának csökkentésére számítanak.

Az elnök ezután tekintettel arra, hogy több felszólaló nem jelentkezett — az általános vitát bezárta. Ezután Bud János pénzügyminisz-

ter válaszolt a felszólalásokra. Mivel úgy hiszi, hogy a szóváltott kérdések többségét a plénum tárgyalásán is fel fognak mérni, csak röviden érint egyes problémákat.

Örömmel állapítja meg, hogy Beck Lajos kivételével mindenki helyesli a szanálás keresztülvitelét és azt, hogy a kormány erre az útra lépett. A szanálás programszerűen megy és ebben a tekintetben egy kötelesség vár mindenre, az, hogy a külföld bizalmát a szanálás segítségével előmozdítsuk.

Ami a külföldi kölcsön problémáját illeti, szolgáljon megnyugvással mindenki számára, hogy ebben a tekintetben a kormány minden lehetőséget meg tett.

A kormány a legnagyobb súlyt helyezi erre a kérdésre és kezébe vette a tárgyalások irányítását. A lehathatózattal látja a kormány, hogy a külföld bizonyos jóakarattal kezeli ezt a kérdést. Az érdeklődés a városoknak való hitelnyújtás terén is megnyilatkozik. Ha valami baj van, csak az lehet, hogy boldog, boldogtalan szalad külföldre hitelekért, felhatalmazás nélkül, és így lerontják azt a kevés lehetőséget, amit igénybe tudnánk venni és amelynek segítségével ha nem is tudnánk egyszerre az egész gazdasági életünket kiépíteni, de alkalmas bázist szerezhetnénk a kérdések megoldására.

Ezután rátért Horánszky Dezsőnek a kamatláb tekintetében tett kérdéseire. Amit lehet a kormány megtesz ezen a téren is, mint hogy a kormány a Pénzügyi Központ révén alkalmas szerv állt rendelkezésére, már el is értünk eredményeket.

E tekintetben továbbra is tervei is vannak, azonban e tekintetben még nem nyilatkozhat. Egyet azonban már is koncedálhatunk és ez, hogy lassan és fokozatosan sikerült elérni, hogy ma már 20 százalék körül mozgó hitelek tartunk, holott néhány hónappal ezelőtt 40-45 százalék hitelek voltak érvényben.

Ami a személyzet létszámapasztását illeti expositum csak azt mondhatom, hogy a személyzettel szemben vannak bizonyos kötelezettségeink is és hogy abba a szomorú helyzetbe jutottunk, hogy elkell bőszíteni a közalkalmazottak egy részét. A kormány olyan utakat kell keresni, amelyeken át lehetőleg rázkódtatás nélkül vihető keresztül ez a folyamat. Azt mondtam, hogy elsősorban természetes úton a megüresedett állások törlésével kell ezt a kérdést megoldani.

Még a szorzószám kérdésre akarok kitérni. Erre a költségvetési évre nem tudom kilitásba helyezni a szorzószám megváltoztatását. Erre nézve a népszövetségkel is tárgyalásokban vagyunk, mert hiszen ezt a kérdést annak idején letárgyaltuk. Azt hiszem, annyi mondhatok, remény van abban a tekintetben is, hogy ne csak egy oldjuk meg a kérdést, hogy a tisztviselők a szorzószám leszállítása révén semmit se veszítsenek, de azt hiszem, hogy illetményeiket is megjavíthatjuk.

Ami az államvasúti jutalékot illeti az nem más mint üzemi jutalék, amely az államvasutak üzletviteléből folyik. Ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy az állam vasutak üzemi, akkor érvényesítjük az üzemi elveket az egész vonalon. Meg kell jegyezni, hogy csak pozitív eredmények alapján vagyunk hajlandó ezekhez a jutalékokhoz hozzá járulni.

Ami Mándy Samunak azt a kívánását illeti, hogy az adókövető bizottságokat helyre állítsuk, erre nézve azt kell mondanom, hogy amikor mindenütt egyszerűsítésre törekszünk az Adminisztrációnál, akkor ne kívánjunk seholy sem komplikációkat. Az adófelszámolási bizottság ugyanazon az alapon működik, mint az adókövető bizottság.

A bevétel terén a forgalmi adókérdésre térek ki. Egészen nyíltan kifejezésre jutottam, hogy rendszer változtatásba csak akkor megyek bele, ha minden biztosítékon meg van arra nézve, hogy az államháztartás egyensúlyát nem bolygatja meg. Ebben a tekintetben tegnap is folytattunk tárgyalásokat, s ezt a munkát az érdekeltségekkel tovább folytatjuk. Nyíltan megmondtam, hogy a nézőgazdaság további megterhelését ezen az úton nem tudom magamévá tenni.

Szívesen hajlandó vagyok akár

a ma rendszerrel, akár más rendszerrel olyan megoldásra, amely kiküszöböli azokat az akadályokat, amelyek elsősorban ipari termelésünkre befolyásolják hátrányosan az exportra nézve lehetetlennek találom, hogy mi a világpiacon különösen iparunknál olyan súlyosan megadoztatva jelenjünk meg. Teljesen igaz van a kereskedelmnek abban a tekintetben is, hogy a mai forgalmi adórendszer mellett tulajdonképpen a nagykereskedelem lassan átmege a külföld kezébe. Ez nem lehet érdekünk. Ha sikerül egyrészt feltételezni biztosítani azt a bevételt, amelyre számítottunk, másrészt sikerül a terhes problémáival az előzetes nehézségeket megoldani és a városok

háztartására való kedvezőtlen kilitást kiküszöbölni. Feltétlenül kell, hogy elegendő garanciám legyen minden irányban, mert hónapokon át nem kísérletezhetek. Az összes érdekeltségekkel folyamatba tettem a tárgyalásokat. Meg vagyok győződve arról, hogy fogunk találni olyan megoldást, amely a gazdasági élet igényeit is kielégíti.

Az elnök ezután a tanácskozást befejezték nyilvánította és feltette a kérdést, elfogadja-e a bizottság a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául.

A bizottság egyhangulag elfogadta a javaslatot.

A bizottság ülése fél 3 órakor ért véget.

A városok és vármegyék törvényhatóságainak ujjaszervezése.

A nemzetgyűlés munkaprogramjában szerepel a városi javaslat után a városi és vármegyeyi törvényhatóságok ujjaszervezéséről szóló javaslat. Rakovszky Jván belügyminiszter annak idején be is nyújtotta, de az ülészak bezárása miatt visszavonta a többi javaslattal együtt. A belügyminiszter most újból benyújtotta a javaslatot némi módosítással.

F. Szabó Géza nemzetgyűlési képviselő a javaslat előadója ezzel kapcsolatban a következő információkat adta:

1910. óta működnek változatlanul régi összeállításukban a vármegyeyi törvényhatósági bizottságok. A belügyminiszter javaslatával sűrűsöen változtatni kíván ezen az egészégtelen állapotban. A javaslat előkészítése igen nagy súlyt fektet a belügyminiszter és ezért megbízott engem azzal, hogy

a Ház közigazgatási szakembereivel előzetesen megbeszélészerűen tárgyaljam le a javaslatot. A javaslat új benyújtása alkalmával eszközölt változtatás nem lényegbe vő. Az előző javaslatban örökös tagok szerepeltek, most e helyett választott tagok lesznek, akiket a törvényhatósági bizottság saját kebeléből vagy pedig a törvényhatóság körül érdemeket szerzet férfiak sorából fog választani. Minden 20 ezer lakosra 30 választott tagnak kell esni. Vármegyeyi törvényhatóságban 120-nál kevesebb és 600-nál több nem lehet a választott tagok száma, a városokban pedig 48 és 120 a minimum és a maximum. A kinevezett tagok a választott tagok számának egy tizedét teszik. Törvényhatósági választójoga van mindenkinek, akinek országgyűlési képviselőválasztási joga van.

Frankfurtban járványosan lépett fel a csuklás.

Frankfurt, jan. 8. Néhány nap óta járványosan lépett fel a csuklás és különösen középkorú férfiak kapták meg a betegséget, amely 1921-ben dühöngött Európában és azóta

míntha megszünt volna végleg. Ezuttal nagyon heves a járvány és ömögösen szállják be a betegeket a kórházba. Egyidejűleg Strassburgban is járványos lett a csuklás.

Évnyitó teljes ülés a kir. ítélőtáblán

A debreceni kir. ítélőtábla évnyitó teljes ülését folyó hó 8-án tartotta meg a kir. ítélőtábla összes tagjai jelenlétében. Oelhváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök megnyitó beszédében elsősorban méltatta a kir. ítélőtáblának az elmúlt évben kifejtett munkásságát és jogalkotó tevékenységét, majd utalva a kir. ítélőtábla 200 éves jubileumára párhuzamot vont az akkori és mai igazságügyi feladatok között. Az akkori nagy időköt nagy reformtörvény alkotások s a nemzeti élet megújítása jellemezték; akkor a területi integritás biztossá vált és biztos jövő reménye kecsgetett; ma a csüggedés legyőzése is emberfeletti munkának tűnik fel; megcsontított országunk kezdetleges állapotba jutott a pusztai létezésre szorítottunk. A romok eltakarítása, az ezer féle pillanatnyi szükséglet és bajok gátolják az igazságügyi törvény alkotásokat és így a bírókra hárul a jogalkotó munka súlya. A mérleg tehát azt mutatja, hogy ma nehezebb a bíróságok helyzete mint 200. évvel ezelőtt.

Ezután ismertette az ügyforgalomra és az elintézés eredményére vonatkozó általános adatokat és a személyi viszonyokban beállott változásokat.

Ezt követően a kir. ítélőtábla elnöke a bizottságokat a következőkép alakította meg:

A törvények hiányaira feügvelő bizottság. Elnöke Oelhváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök; tagjai: dr. Perjessy Mihály, Kulm Imre, dr. Matolay Gábor, dr. Oláh Miklós, Szoboszlav Sándor, dr. Várady Sándor, Szabó József tanács elnökök és dr. Dávid István kir. ítélőtáblai bíró. Könyvtári bizottság. Elnöke: dr. Perjessy Mihály tanácselnök; tagjai: dr. Várady Sándor tanácselnök, dr. Gallé Jenő, dr. Dávid István és dr. Kerekes István kir. ítélőtáblai bírók. A díjnokok ügyeinek megvizsgálására alakított bizottság. Elnöke: Kulm Imre tanácselnök, rendes tagjai: Harsányi Gusztáv és Kelemen Ernő; pótagjai: Szarukán Zoltán és dr. Réczei Sándor kir. kuriai bírók.

egül sorshuzás után a tegyelmi bíróság, amelynél az elnök és a kir. ítélőtábla elnöke magának tartotta fenn, a következőkép alakult meg. Rendes tagok: Nagy Kálmán, dr. Visky Sándor, dr. Dávid István és Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai bírók; pótagok: dr. Kerekes István, Ágh Béla, dr. Oláh Lajos és dr. Gallé Jenő kir. ítélőtáblai bírók.

A zirci apát kitüntetése

Vizkereszt ünnepe az előirásos ceremóniák között folyt le a zirci apátságban a rend magyarországi tartománya apát urának a lipa szanári püspöki Zucchetoval való és Birétummal történt kitüntetés. Sioppa Lőrinc pápai nuncius előtt megjelent a kitüntetett apát az apát a zirci papság. A nuncius latin beszéddel köszöntötte, majd felolvasta a pápai dekrétumot és a tükök gondozása terén szerzet érdemek érdeméül, egyrészt másrészt pedig mivel az egyesített apátságnak ő a feje, átnyújtotta a pápa ajándékát a püspököket megillető Zucchetont és Birétumot.

A zirci apát latin nyelven köszönt meg a pápa ajándékát és ünnepeles szentmisét pontifikált.

A nuncius szerdán délutánig marad a zirci ciszterciák vendége.

Az Eötvös Kollégium volt növendékei Debrecenben.

Már csak egy nap válasz el bennünket autól a nagyszabású felolvasó estétől, melyet az Eötvös Kollégium volt növendékei a városi Zenede dísztermében tartanak.

A szombati estének és a vasárnap délelőtti programnak kimagasló pontja Kodály Zoltán előadása és Basilihes Mária énekművészete lesz.

A nagy múltú Eötvös Kollégium 30 éve áll fenn. Wlassich Gyula 1895-ben alapította. Első gondnoka br. Eötvös Loránd volt. Kezdetől fogva legbuzgóbb igazgatója Bartóck Géza volt az igazgatója, aki új falotát, modern berendezést épített a Kollégiumnak Budapesten.

Az Eötvös Kollégium 30 éves fenállása alatt sok kiváló erőt adott a tudomány számára. 17 egyetemi tanár, 10 egyetemi magántanár, 6 tanársegéd, 13 felsőbb iskolákban tanító és 132 középiskolai tanár került ki az Eötvös Kollégium volt növendékek közül. 13-an működnek Debrecenben (2 az egyetemen.)

Az Eötvös Kollégium kiváló multja és jelene biznyára ép úgy vonzani fogja a közönséget a szombat délutáni és vasárnap délelőtti felolvasó élekre, mint ezen élesek gazdag műsere.

Miskolc vásárcsarnokot épít.

Miskolc, jan. 8. Miskolc város 5 milliárd koronáért hatalmas vásárcsarnokot épít a város legnagyobb terén. A 8 milliárdot a város 25 évi 15 százalékos amortizációval fizeti vissza, azonban joga van a kölcsönt bármikor negyed éves felmondás mellett minden stornó nélkül konvertálni. A vállalkozást a Magyar-Olasz bank finanszírozza.

Üzletvezető pincért keresek

azonnalra, vagy január 15-iki be lépésre Nagy-Létán, a Piacz téren levő vendéglőmbé. — Cim: FEÉER LÁSZLÓ gőzmalom tulajdonos Nagy-Léta, (Bihar megye.) o—o—o—o

Elpusztíthatatlan
Rába szakórkerek
és
Minió Gummikerek
RIESZ HENRIK
KOCSIGYÁR.

A tiszapolgári halálos találkozás ügye a honvéd törvényszék előtt.

Elítél: csendőr.

Még tavaly történt, hogy Tiszapolgáron egy sötét őszi éjszán a hidon Ujhelyi István falubeli legény beleszaladt Zsanda Péter csendőr szuronyába.

A szurony átjárta a legény szívét, aki összeesett és meghalt. Zsanda Péter és Stelzer István járőrvezető felette megrettentek a legény halálán.

Feljelentés iclytán gyilkosággal vádolva állt a két csendőr a katonai törvényszék előtt.

A tárgyalást óriási érdeklődés mellett tartották meg a községházban. Egész nap tartott a tárgyalás. Este 9 órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, mely szerint Ósanda Péter csendőr az emberölés vádja alól felmentette, csupán csak gondatlan fegyverhasználatban mondotta ki bűnösnek és ezért 5 bavi fogházra ítélte, Stelzer Istvánt bünpártolás vétségéért 6 heti, [Eszenyi István] pedig ugyanezért 8 fogházra ítélte.

Az ügyész felelbeztett a honvéd törvényszékhez.

Az aranykorona mai árfolyama.

Budapest, jan. 8. Az aranykorona mai árfolyama 14626.12 papirkorona.

Állati hulla feldolgozó telepek.

Egyrészt közgazdasági, másrészt állategészségi szempontból igen nagy jelentőségű reform intézmény és állati hulla feldolgozó telepek létesítése, mely kérdés iránt az ország legkülönbözőbb részein az az utóbbi időben fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg.

Ezen intézmény lényege, hogy a járványok csirait terjesztő dögtereken eddig veszendőbe ment állati hullák anyagai bizonyos eljárásokkal fertőző képességeiket elvesztve, különböző ipari és mezőgazdasági célokra felhasználható anyagokká dolgoztatnak fel és hathatós állatorvosi felügyelet válik lehetővé, a járvány területén s végül bizonyos megtérítésre tarthat számot a gazda elhullott állata után.

Ily telepek sürgős létesítésére nagy súlyt helyez a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is és az illetékes tényleg figyelmét a kezdeményező lépések megtételére felhívta.

Milyen idő várható.

Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban állandóan felhős, szeles, viharos és száraz idő uralkodott. A hőmérséklet minden éjjel a fagy-pont alá száll. A nappali maximum 1-6 fok C. volt.

Időjelölés: Változó, tulnyomóan száraz idő várható éjjel fagyral.

ELADÓ

245 m. hold földbirtok, közvetlen vasútállomás és község mellett Holdanként 150 dollárért.

Esetleg fel is parcellázható. Érdeklődni lehet: Markovics János tulajdonosnál Szendrő, (Borsod megye)

Perényi báró nyilatkozata a forgalmiadó reformjáról.

Perényi József báró, aki a tegnapi ankéton kifejtette, hogy a forgalmi adórendszer milyen hátrányos a kereskedelemre és iparra nézve, az ankét várható eredményeiről a következőket mondta:

Az a meggyőződésem, különösen a pénzügyminiszter ural és Vargha államtitkárral folytatott eszmecsere alapján, hogy igen is lesz eredmény, mert ők belátják, hogy tenni kell valamit, még pedig lényegesen kell tenni és lehetőleg gyorsan.

Szerintem a lényeg nem az, hogy ez vagy amaz a rendszer alkalmazható-e hanem hogy a sérelmek kiküszöböltesse és a közgazdasági élet megkíméltesse attól a rettenetes helyzettől, amelyet

egyrészt pénzügyileg a forgalmi adó képez, másrészt a vele járó vezzációk az iparnak és kereskedelemnek okoznak.

Ha az érdekeltség abba a helyzetbe lesz, — és nekem az a meggyőződésem, hogy lesz, — hogy biztosíthatja a bevétel előirányzatot a pénzügyminiszter urnak akkor egy csapással megoldható lesz az egész kérdés.

Ezre vonatkozólag a miniszter ur hajlandóságát láttam és az egész forgalmi adó mozgalom tényleg olyan mederbe terelődhetik, hogy az egész megoldást könnyen létrehozhatja.

Forradalmi hangulat Horvátországban.

Zágráb ostromállapotban. — Az elkeseredés egyre jobban fokozódik.

Zágráb, jan. 8. Radics letartóztatása a horvát közvéleményt forradalmi hangulatba kergette. Zágráb valóságban ostromállapotban van és az elkeseredés egyre jobban fokozódik Pasics és a jugoszláv kormány ellen. Nyíltan hangoztatják a horvát nemzet tényezői, hogy a békeszerződésben becsapták a horvátokat, akik ma rosszabb állapotban vannak szerintük, mint amilyenben Magyarországgal való kapcsolatukban voltak. Horvátországnak egyhangú közhangulata azt kívánja, hogy a nagyantant a horvátkérdést multhatlanul napirendre vegye. A horvát lakosság Radics letartóztatása óta nem érzi többé biztonságban magát. Feldúlt családi tüzelvények és a közélet teljes felfordulása mutatják, hogy hova vezetett a szerb-horvát politika. Zágráb ma egy internáló táborhoz hasonlít, a melyben azonban veszedelmes indulatok forronganak. A horvátok egyértelműen követelik Radics szabadonbocsátását és az antant beavatkozását.

Radics börtönéből a horvát néphez kiáltványt intézet, amelyben hevesen megtámadja a „belgrádi terror uralmat” és amely e szavakkal végződik „rá kellett lépniünk a szenvedések útjára, ez az ut azonban a horvát nép megváltásának útja lesz”.

Több embert, akik tegnap éjjel a kiáltványt Zágráb utcáin kiragasztották, a rendőrség letartóztattott.

Belgrád, jan. 8. A belgrádi félhivatalos sajtó is eismeri, hogy Radics nem tartott fenn összeköttetést az Ibbredő Magyarok Egyesületével és hogy az erről szóló híresztelés nem felel meg a valóságnak. Mindössze annyit az igazság, írják ezek a lapok, hogy megtaláltak egy megállapodás fogalmazványt, amelyet Radics készített és az EMF-nek megküldött, a megállapodás azonban nem jut létre és a talál fogalmazványon sincsen semmiféle aláírás.

A magyar királyi államvasutak ujjaszervezése.

Életbelépett az új rend.

A Budapesti Közlöny múlt évi december hó 7-én megjelent 267. számában közölt kereskedelemügyi miniszteri rendelet megállapította azokat az elveket, amelyek alapján a m. kir. államvasutak üzemvitelét átstrukturizálni, hogy az üzemvitelben jövőben a kereskedelmi és üzleti szellem megfelelő érvényesülést találjon.

Ezen ugynevezett „alkotmányi rendelet” alapján elkészült, most az államvasutak igazgatóságának és üzemvitelének jogköri felosztásáról és hatásköréről részletesen szabályozó „Igazgatási ügyrend” s az már január hó 1-én életbe is lépett.

Az új ügyrend az „alkotmányi rendeletnek” megfelelően, az üzemvitel minden ágában az üzletszerű gyors adminisztrációt és az egészséges kereskedői szellemet vezeti be, alapvetőnek véve mindent a kizárólagos, osztatlan személyes felelősséget és ezzel kapcsolatban a hatáskörök megfelelő kiterjesztését.

Lényeges változás állott be ebből

különösen az üzemvitelében és hatáskörében is.

A helyes üzleti szellemnek megfelelően az üzemvitel működéséért, az üzemvitel rendes, biztos és gazdaságos lebonyolításáért az üzlet vezető saját személyében és kizárólagosan felelős. Ezért az üzemvitel vezető személyzetét, mint üzemviteli és pénzügyi intézkedéseiben a legtagabb hatáskörrel lett felruházva.

A számosztály mellérendeltsége s a számosztályfőnök ugynevezett „vető” joga megszűnt s a számosztály csupán számviteli teendőkre utaltatva, a többi osztályhoz hasonlóan, közvetlenül az üzemvitel alá rendeltetett.

Nagy és általános jelentőségű az új ügyrendnek az a rendelkezése, mely szerint az üzemvitelnek állandó érintkezést kell fentartania a területén levő közgazdasági, termelő és szállító érdekeltségekkel, kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamarákkal s ez alapon minden intézkedést megtenni, hogy a forgalom arányban álljon a termelési vi-

szonyok alakulásával s a ermelés jogos igényei úgy a forgalom lebonyolításánál, mint a díjszabásokban is a közgazdaság javára érvényesüljenek. Az üzemvitel vezető tehát nemcsak a vasuti végrehajtó szolgálat egyénileg felelős irányítója, hanem a reábizott vonalhálózat egész vidékének egyik legfontosabb gazdasági szerve s a közgazdasági élet egyik fontos tényezője lesz.

Az üzemvitelvezetőségekre háruló nagy feladatoknak megfelelően lényegesen kibővül az üzemvitelvezetőségi osztályfőnökök és a külszolgálati főnökök és a külszolgálati főnökök hatásköre is.

A debreceni üzemvitelvezetőségnél most lázár munka folyik abban az irányban, hogy az átszervezés a lehető leggyorsabban végrehajtsák s így az új ügyrend elővele minél előbb érvényesülhessenek.

Remélhető, hogy az új rendszer minden tekintetben meg fogja valósítani az Államvasutak újjászervezéséhez fűzött várakozásokat.

Az ügyvitel gyorsabb — az üzemvitel gazdaságosabb lesz és a vasut, bekapcsolódva a gazdasági élet nagy körfolyamatába, jobban szolgálhatja majd a termelő és szállító közönség jogos érdekeit is.

Rablótámadás a Dugó csárdánál.

Vakmerő rablótámadást intéztek eddig ismeretlen tettesek kedden virradóra Kánya Imre hajduhadházi kereskedő ellen a hadházi uton a Dugó-csárdánál.

Kánya Imre kocsin igyekezett Debrecenbe. Jókora indult, mert sok dolga volt és tekintélyes mennyiségű pénzt is hozott magával.

A Dugó-csárdánál két rabló hirtelen a szekérre ugrott. Az egyik megrémült kereskedőt lekötözte, a másik a lovakat állította meg.

A kocsi az erdőszélére irányították. Ott Kányát véresre verték. Hét és fél millió korona pénzt elvettek tőle és a hajnal leple alatt elszöktek.

Az összetört kereskedőt reggel újultán találták meg a járókelők.

A csendőrség nyomozza a vakmerő támadókat, akik bizonyára tudhatták, hogy Kányánál sok pénz van és hogy reggel jókor indul Debrecen felé.

RALAPOK térítkezők velour és fűző PRANKEDANÉL megvanak szalott.

Nagy szenzáció
6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképuagyl-tassal együtt
100 ezer korona.
TAKÁCS műtermében,
Osapó-utca 16. szám.

TITONELLI MIKLÓS
Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.
Elvállal: mindenféle síremlé-
kek, sírboltok, hősi emlékek,
épület munkák munkák műköből
és termésköből való elko-
szítést. Árak legju-
nyosabbak. Kész sír-
kövek telepemen
:- kaphatók :-

Ujdonságok.

Az 1924. évi jövedelem vagyonadó kivételétől. A városi adóhivatal értesíti az adózó közönséget, hogy az 1924. évi jövedelem vagyonadó kivételétől laistromok a m. kir. P. M. 1924. évi 7500. számú rendelete 19. §-ának 3-ik bekezdése alapján a városi kerületi adóhivataloknál 1925. évi január hó 7. napjától 14. napjáig bezárólag 8 napon közszemlére kitétték. A közszemlére kitétt laistromokat mindenki megtekintheti és a mások adóira vonatkozó irásbeli észrevételeiket a laistrom közszemlére tételének első napjától számított 15 napon belül a debreceni m. kir. pénzügyvizsgálóságnál benyújthatják.

A kereskedők bálja január 17-én lesz. A kereskedők és iparos társadalom több kiválóságának védnöksége alatt az Arany Bika szálló dísztermében. A minden évben oly fényes bál iránt, az idén is oly nagy az érdeklődés, amely elég biztosíték arra, hogy a kereskedők bálja fényes keretek közt fog lefolyni. Már csak csekély számú meghívó áll rendelkezésre, kik még nem kaptak, azok január 12-ig jellemezzék be igényüket naponta este 6-9 a bál irodában. Ferenc József ut 8. emelet.

Római zarándokok részére felkérésre pár hónapos rövidített olasz nyelvtanfolyamot tart az esti (6-8 óra közti) időben a Katholikus Otthonban vezér dr. Szabó Pál. A nyelvtanfolyamon résztvevni óhajtok jelentkezzenek az esti 6-8 óra között időben a Kath. Otthon titkárnál. Jelentkezni f. hó 15-ig (csütörtök) lehet, mikor is este 6 órakor a Kath. Otthon külön termében a tanfolyam megkezdődik. Kath. Otthon titkársága.

Halálozás. Szabó László, Mária férj. Gárdonyi Józsefné, Julianna, Anna öz. Nemesváthi Szabó Elemérné, József és Márta férj Balogh Sándorné mély fájdalommal, de Isten akaratában való meggyűvással tudatják úgy a maguk, mint az alulírott rokonság nevében is, hogy forrón szeretett édes anyjuk, legjobb anyós, nagymama, testvér, sógorbó és rokon öz. Szabó Mihályné sz. Tatos Julianna folyó hó 6-á, éjjel fél 11 órakor 73 éves korában, a halotti szentségek átadása felvétele után jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 9-én d. u. 3 órakor fogjuk a róm. kath. temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartásai szerint tartandó beszterelés után a Szent Anna-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miséldozat f. hó 10-én, reggel 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Debrecen, 1925. január hó 7. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében! Tatos Emma, Tatos Lajos nejevel Balogh Olgaival, Tatos Erzsébet öz. szunyoghgy Szunyogh Józsefné gyermekeivel, Tatos Mária férjével Thököly Antal és gyermekeivel, testvérei. Gárdonyi József, Balogh Sándor vejei. öz. Boross Gyuláné szül. jakói Szabó Mária gyermekeivel, sógorbóje. Gárdonyi Imre, Nemesváthi Szabó Albert, Balogh Márta, Balogh Béla, Balogh Sándor, Balogh Pannika unokái. A temetést Gebeauer K és Tsa temetk. int. Kossuth-utca 2. Városháza rendezé.

Ha I-ső rendű

porosz szenet, vagy száraz tűzifát vagonátelben, vagy felvágva házhoz szállítva akar, forduljon az

Erdélyi tűzifa behozatali R.-T.-hoz, Fűrdő-utca 2.
Telefon: 10-93. sz.

Telefon vagy levélben hívásra házhoz megyünk

FEJFÁJÁS,

nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az

Antidol

Fél perc alatt hat! 1 üveg: 35 adag.
Ára 130 K. Jelenlegi szorzószám 8700.

Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

Tragédia egy debreceni telepen.

Tifuszbeteg az egész család. — Kettő meghaltak.

Csak tegnap temették el a Mező Armin telepről Suro Irént, egy szépséges tizenkilenc éves leányt, aki nemrasszony volt s már tegnap halott volt: a tizennyolc éves fiú testvére is.

Mind kettő tifuszbetegedtek meg. A győzelmest betegség leszedte arcukról az élet virulását, a gondos ápolás és gyógykezelés egy-

ket se tudta megmenteni az életnek. Tegnap eltemették a szép fiatal leányt és alnap temetik 18 éves fiú testvérét.

Otthon betegesen fekszik még az édesapjuk és egy másik kisebb testvérük. Csak az édesanya maradt egészséges, aki elképzelhető önfeláldozással ápolja őket és siratja két szép fiút, drága gyermekét.

Ptasynszky Pepi, Székelyhidy és Brada estélye.

Amikor nézzük Ptasynszky táncát, még inkább tudatosá válik bennünk, hogy a tánc a test zenéje. Már persze az a tánc, amit Ptasynszky táncol. Minden mozdulatában, testének a legkisebb hajlásában, a karjának csodálatosan szép hullámzásában, a lábának bosszorkányosan ügyes játékában csupa, de csupa zene. Imponáló az a könnyedség, ahogyan a legnehezebb technikai dolgokat megcsinálja. A tökéletes technika fokmérője: egy pillanatig se érezni és éreztetni azt a nyomasztó érzést, hogy — jai, milyen nehéz... És Ptasynszky szinte repül, mintha szárnya volna, könnyedén, finoman és mosolyogva. Mind egyik száma tökéletes volt, de talán legjobban megbabonázott mindenkit a Rocokkival és a Bradával járt valzerrel.

Bradáról is csak elismeréssel szólhatunk. A férfi táncosok között, akik Debrecen az utóbbi időben megjárták, mindenesetre eddig még ő a legelső. Gondos kidolgozás, plasztikus, soha szertelenségbe nem csapó munka, amellel rendkívüli könnyedség jellemzik Brada táncát. Ugy szólv számaiban, mint Ptasynszkyvel járt duettekben méltó volt párjához. Ráadásul Mader Mátyáska c. balettiéből jártak egy pompás magyar táncot.

Székelyhidy régi s mindig tárt szívvvel fogadott ismerősünk. S ő a szeretetre méltó rá is szolgál, mert úgy énekel ez az izig-vegig magyar művész, hogy a szeretetünk mellett büszkeség is dagad bennünk, hogy ő minden válságon át is mindig a miénk... A híres Eleazar nagyáriát, Puccini örökéletű két áriáját énekelte a Toscából. És ráadásul, a meg nem szűnő tapsoknak engedve, szinteújra kezdte a hangversenyt, mert a Bánk-bán Bordala, a Matinátá s végül a Diák-dal Poldiai Farsangi lakodalmából egymásután esendültek fel istenáldotta hangszálain.

Zongorán Berg Ottó kísért is amit a rettenetesen rossz, éles, kemény hangu zongorával tehetett, jobb zongorához méltó tehetséggel megtette. D. A.

Felkérem a DMTK. Ifjúsági játékosait, hogy szombaton d. u. fél 5 órakor a KANSZ-ban fontos megbeszélés és a mult évi érme kiosztása véget jelenjenek meg. intéző.

A Mansz. pénteken délután négy órakor a városháza kis tanácstermében több rendbeli rendkívül fontos ügyben és érdekes tárgysorozattal nyilvános jellegű taggyűlést tart.

Öngyilkos lett az apia sirián. Nagyvárdról jelentik: Lincsik Károly fiatal törvénytudós irodatisztet másfél évi börtönrre ítélték, mert a kezelésére bizott bűnfelek körül szabálytalanságokat követett el. A fellebbezés alatt álló ügy elintézéséig Lincsik szabadlábon volt, de nem vár tamer a legfelsőbb bíróság döntését, hanem tegnap délután a nagyváradi temetőben apia sirián agyonlőtte magát. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy nem tudja túlélni elítélésének székelyét.

Százket éves honvéd. Batka Gáspár az utolsó kecskeméti 48-as honvéd vízkeresztkor töltötte be 102-ik életévét. Ugyancsak vízkeresztkor ünnepelte meg nevenapját is. Ez alkalommal Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke, aki akkor épen Kecskeméten tartózkodott, továbbá a kecskeméti 48-as kör elnöksége meleg ünnepségben részesítette az öreg honvédet. Batka bácsi különben jól érzi magát és a legjobb egészségnél örövend.

Fedél alatt telet a város törzsménese. A város nagy értékű törzsménese eddig a Hortobágyon, hideg fűszer alatt telet. Mi sem természetesebb mint az, hogy sok kár esett a jószágokban. A vemhes kancák megjártak és csikóikat elvetétek. A hideg helyen való teletelés folytán kevés volt a szaporulat. Az idén aztán a városi törzsménese a Mátán istállóban telet. Így tavasszal nagyobb szaporulat várható.

Festőiskola. Csűrös Béla festőművész festőiskolájába jelentkezöket hétköznaponként 3-4-ig vesz fel. Ref. főgimnázium II. em. 6. alatti mütermében.

Tökörzvártás. üvegcaiszolás. régi tük. róm. utiáöntése Sipkovits Béla üvegmanipari vállalata. Sziv utca 14-15. Telefon 356

Jó és olcsó fényképeket csak Bazossy Sándor készít. Erzház-tér 3.

Meggyilkolt kath. lelkész.

Róma, jan. 8. Wolff. A Posolo szerint az államügyészség elfogató parancsot adott ki a nemzeti milicia vezetője ellen Ninzoni katolikus lelkész meggyilkolása miatt.

Eladó Kalápon

15 katasztrális hold szántó föld,

tanyával, görével, istállóval. — Nagyesere állomástól gyalog negyed óra járásnyira. Épületekkel együtt azonnal birtokba vehető. Ára kat. holdankint 85 méter-mázsza rozg. Felvilágos tást nyújt

dr. Nagy István és Lovag Berks Lajos ügyvédek irodája, Szent Anna-u. 8.

Gyárhelyiség,

bármily üzemi célra megfelelő

azonnal eladó

Czim a kiadóhivatalban.

Színház.

Jan. 9-én, pénteken: Az ezüst sirály operett D) bérlet.

Jan. 10-én, szombaton délután fél 6 órakor Csokoljón meg. Tisztviselő est. Este 9 órakor a m. kir. operaház együttesének vendégjátéka. Szinizzató, opera és hangversenyszámok.

Jan. 11-én, vasárnap d. u. A három grácia, Revue operett. Olcsó helyvarak. Este Nótás kapitány operett. Bérletszűnet.

Jan. 12-én, Imádom, francia bohózat. Premier. A) bérlet.

Jan. 13-án, kedden Imádom, francia bohózat. B) bérlet.

Gyönyörű zene és romantikus, a mellett mulatságos szöveg teszik kedvelté „Az ezüst sirály” operettet, mely ma pénteken D) bérletben kerül megisméltésre.

Tisztviselő-estben 5 és fél órai kezdettel kerül színe szombaton „Csokoljón meg” szenziós sikerű francia bohózat.

A m. kir. opera együttesének vendégszereplése szombaton este 9 órai kezdettel ritka műelővezetet nyújt. Mozart remek vígoperáján kívül magyar szerzők, Noseda, Lavotta, Pető és a nagy olasz mesterek Nicolai és Verdi műveiben gyönyörködhetik a közönség.

Péncs- és szivartárcák, női táskák, bőrből és selyemből. Jelvénye. Bódisz- Dávidházy Kálmán könyvtársa művek r. t.-nál, Debrecen, Fűvészkert-u. 9.

A mai tőzsde.

A koron 71.

Budapesti zárlat: Angol Magyar 40. Fabank 4 Hazai 135. Lővd 2200. Amerikai 1200. Általános 145. M. Hírel 511 Leszámít. 68. Giasz bank 20. O. Hírel 182. W. Bank 117. Bosnyák agrár 58. Földhírel 260. Hermes 28. Hirváth szlavon 70. Ingatlanbank 230. Csehbank 22. Főrgami 40. M. Német 26. Városi 6. Merkur 9. Nemzeti bank és tak 30. Ke 1210. Bely. tak. 35. Lipótvárosi 6 és hármegvéd. Egy. bpesti fűv. 106. 46b. Takarékné 13. M. ált. tak. 130. Moktár 185. P. Hazai első 3375. I. M. biz. 800. Fanciere 173. Jég 105. Pannonia 250. Pátia 96. Back malom 60. Borsod miskolci 208. Concordia 45. Békéscsabai 90. I. bpesti gőzm. 142. Gizella 63. Hungaria gőzm 117. Király 27. Viktória 280. Transzdarubia 60. Aszfalt és kátrány 18. Bauxit 455. Beocsi 1280. Borsodi

Dr. FLEISCH-féle

SKABOSAN-kenőcs,

azelőtt SKABOPORN usból kapható Leghamarabb megszünteti a

viszketegséget,

sömört, ótvart, rühességet. Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. Bedörzsölés utánra való

Skabotorm puder

Kén és kátrányzappan.

TYUKSZEMET, borkeményedést, mölcsöt leg hamarabb eltávolítja

Dr. Fleisch-féle CANNABIN.

Kapható minden gyógyszerárban.

Gyógyszerészeti és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készílnék **DAVIDHAZY KALMAN** könyvkiadása és dobozgyár r.-t.-nál, DEBRECZEN. FÜVÉSZKERT-U. 9.

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű őr- és egyenruha szabáságy Angol gyapjuszövetek, Iskolai és egyenruházati saphát raktára.

Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

KNOTTI KOVÁCSNÉ

szabászati és varrőiskolája **KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.**

Belratkozás 9 órától 1 óráig, d. u. 3-5-ig.

szén 112 Lőrinci 50. Cement 86. Csep-
 veli téglá 11. Szászvári 355. Kohó 430.
 István 22. Kőb. téglá 120. Drasche 160.
 Magnesit 2245. M. aszfalt 72. Kőszén
 3475. Kerémiak 85. Nagybátónyi 105.
 Sajtókondói 5. Salgó 550. Uilaki 140.
 Urikányi 995. Athenaeum 92. Főváros 55
 Franklin 78. Globus 33. Kunossy 75.
 Pallas 86. Révai 61. Rigler 63. Steia-
 neum 325. Újszázem 35. Vodianer
 35. Bródi vagon 113. Kőburg 48. Csáky
 115. Gazdagén 201. Fábán 70. Fegyver-
 1080. Fémker. 20. Frankl 140. Ganz Da-
 nub 5600. Ganz vill. 1580. Gép és vasut
 61. Győrffy 58. Hoffher 138. Kaszab 51.
 Kissling 8. Kühne 385. Láng 132. Lip-
 ták 21. Mág 2475. M. acél 220. M. bel-
 ga 155. Lampa 154. Mérleg 20. Motor
 28. Olom 22. Chaudoir 180. Vegvirar 20
 Vazon 51. Rex Lloyd 1400. Rima 151.
 Reesemann 55. Schlick 55. Schuller 38
 Teudloff 60. Unitas 19. Vulkan 63.
 Wörner 16. Alt. fa 2. Cserző 24. Duna-
 baraszi 2. Egv. fa 165. Furnier 20.
 Guttman 50. Hazai fa 100. Honia
 775. Korösbányai 7. Knöbberger 975.
 Lignum 43. Hitelfa 12. M. amerikai 7.
 Malomsokv 775. Nemzeti fa 520. Lichtiz
 1800. Ofa 545. Rézbányai 93. Szlavonia
 695. Nasic 2225. Viktória butor 2400.
 Zaboli 39. Zentai 160. Atlantika 26. Le-
 vante 191. Meffer 235. Bur 150. Közuti
 56. Városi 63. Déli 59. Nova 171. Trust
 162. Déleukor 540. Cukoripar 2490.
 Georgia 402. Mezőhegyesi 184. Stummer
 2300. Fruktus 4. Oceán 205. Zinner
 24. Püspöki 29. Tokaji bor 39. Villányi
 45. Haiker 245. Lzzó 920. Juszt izzó
 1900. Vasm. vill. 108. Alt. gáz 15. O.
 légszusz 600. Auer 1185. Phöbus 76. Olai
 spar 90. Marosi petr. 95. Fővárosi 47.
 Kőb. polg. sör 690. Pannonia 20. Baróti
 szesz 2600. Rézsynvsör 388. Tem. szesz
 260. Gschwindt 213. Krausz 58. Hunz-
 szálló 3700. Royal szálló 185. Schwartz
 75. Egisz 43. Ligetszanat. 16. Lukács 9.
 M. kender 52. Sz. kender 400. Gyapju-
 mosó 47. Goldberger 169. Karton 99.
 Pamutipar 270. Szövő és kötő 40. Unió
 7. Spódium 133. Flóra 78. Hung. mütr.
 138. Szikra 46. Vander 32. Chinoin 95.
 Danica 100. Diana 145. Keletmúranyi
 36. Klein és fia 4. Klotild 36. Pharmacia
 14. Székénégy 45. Török 35. Dorogi 135.
 Felten 1275. Gummi 260. Interrexim 19.
 Telefon 131. Zagva 1225. M. német
 143. Ostermelő 235. Bárdi 18. Király-
 autó 2. Vsam. forgm. 250. Szolnoki 4.
 Bóni 84. Brassói 385. Győri bór 98. Kor-
 vinfilm 65. Betöntőde 115. Papiripar
 41. Hangvapor 20. Star film 50.

Zürichi zárlat: Paris 2775. London
 2450 és fél. Newyork 513 és ötvölcad.
 Brüssel 2565. Milanó 2170. Hollandia
 20845. Berlin 122 és egynvölcad. Bécs
 72 és egynvölcad. Szófia 375. Praga 1547
 és egynvölcad. Varsó 99. Budapest 71.
 Bukarest 265. Belgrád 847 és fél.

Terménytőzsde zárlat: Az irányzat
 szilárd. A tőzsdetikárság a buza árakat
 2500 krmával emelte, a tényleges buza-
 kötések azonban mintegy 5000 koronával
 magasabb áron jöttek létre, ugyanis az
 áriegyző bizottság készpénzletes ellen-
 nében lebonyolított üzletek árfolyamait
 jegyzi a mai tőzsdén, azonban főleg a
 váltókonkondiók voltak.

Hivatalos árak: 76 kilós. tiszavidéki
 buza 540-42 és fél. egv. 537 és 537 és
 fél. 540. 78 kilós tiszavidéki 550-52 és
 fél. egv. 545 és fél. 550. rozs 435 és fél
 440. tak. árpa 390-410. sörárpa 470-
 500. köles 260-70. zab 410-20. tengeri
 25-67 és fél. korpá 236-37 és fél.
 lucerna 230-50 lóhere 250-280.

Utőtzsde: Irányzat tartott: Ganz
 Danub 3600. Alumvasut 463. Nova 1745
 M. Hitel 510. O. Hitel 182. Rima 150.
 Hazai 136. Salgó 563. Angol M. 40. Le-
 számit. 685. Ker. bank 1213. Levante
 192. Urikányi 595. Kohó 430. Szászvári
 320. Kőszén 3455. Unió gőzmalom 500.

Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás
 kb. 2000 darab. Árak: könnyű 19-20.5.
 közép 20-23. nehéz 21-24. A vásár
 javnya volt.

Vágómarhavásár: Felhajtás 656 bel-
 földi nagy vágómarha. Árak: okör leg-
 jobb 15-19. kivételesen 19.5-20.5. kö-
 zép 10.5-15. gyenge 7-10. bika jobb
 13.5-17.5. kivételesen 18.5. közép és
 gyenge 9-13. bivalv 6-11. tehén jobb
 13-17.5. kivételesen 18-18.5. közép és
 gyenge 7-12.5. kicsontozni való 4.5-
 6.5. nov. marha 6-12.5. Minthogy a fel-
 hajtás a szükségletet meghaladta a vás-
 ár irányzata mindvégig vomatott volt
 és az árak kevésként 500-10000 kor-
 nával, a bikánál még többel is estek.

**Magyar Nemzeti Bank jelentése a de-
 vizaárfolyamokról:** Angol font változat-
 lan, dinár 1172-1192. cseh korona
 2158-2178. dollár 5 dollárosnál felfelé
 71890-72470. kisebb 71690-72470. fran-
 cia frank 3908-3928. hollandi forint
 29060-29310. lei 372-734. leva 519-
 525. lira 3036-3066. belga frank 3583-
 3611. osztrák korona 101.60-102.10. dán
 korona 12650-12680. sváici frank 1386
 -14125. svéd korona 19250-19400. nor-
 vég korona 10820-10980. márka 16990
 -17240. Amsterdam 29360-29510. Bel-
 grád 1192-1198. Berlin 17190-17280.
 Bukarest 372-374. Brüsszel 3613-3631
 Kopenhága 12850-12920. Krisztiania
 11020-11080. London változatlan. Mi-
 lanó 3055-3072. Newyork 72340-72620
 Páris 3908-3929. Prága 2178-2190.
 Szófia 524-526. Stockholm 19500-
 19600. Bécs 101.60-102.10. Zürich 14085
 -14155.

Nyilttér.

NAGY ARESÉS,

egy a mérték utáni megrendelések-
 nel, mint a kész női és férfi ruha
 raktáramban

Tegdes János,
 Péterfia-u. 41.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez

garantált minőség, nagyon olcsó

STERIN

festéküzletében, Bikával szemben

Piac-utca 10.

Mussózáshoz

dézsa, zsiroshordó, káposz-
 táskad és mindenféle kádár-
 áru legolcsóbb, javítások
 gyorsan készülnek. — Faab-
 roncs, tűzgyújtáshoz és fű-
 téshez forgács kapható —:

Asztalos István

hordógyártási telepén,

Boldogfalva-utca 3. sz.

Bejarat: Miklós-utca bal-
 oldalán, a második (Szalkai)
 utcán. — Telefon: 6-58.

**5 millió korona
 lelépésértadunk**

külön udvarral egy szép kis la-
 kást. Utcai egy szoba, konyha-
 speiz. Stukaturus padlós szoba.
 Villanyvilágítás bevezetve. A
 bérlő egyedül lakhat az udvar
 hátt. Szabadon tarthat sertést és
 baromfit. A Csapó-utca végén
 levő Vimos huszár laktanyához
 párt percznyire.

Rögtön beköltözhető!

Bővebb felvilágosítás nyerhető,
 csak személyesen a Nagy Lajos
 Irodában, Veres-utca 9. szám.

Átadó lakások felvétele egész
 nap!

**IGY NÉZ KI
 A VALÓDI
 FEDOL
 BORAX SZAPPAN**

Hajdusági

férfi ruha áruház

**Piac-utca
 67**

**A debreceni
 vásár alatt**

olcsó!

árakon árusít.

Kirakatainkat nézze meg!!

Cégre kérjük ügyelni!

Vármegyeházzal éppen szemben.

Csoda választékban érkeztek

TOILETTEK

Szövetből, Crep D'Chin,
Crep marócból.

Jemperek remek választékban

Magasabb rangú tisztviselőkből alakult

„TÚZ”

fűtőanyag kereskedelmi vállalat, Piac-utca 41. sz.
Telefon 353.

Mázsánként 102,000—108,000 koronáért szállítja azonnal házhoz a legkötőbb porosz kőszentet. — Állandóan raktáron tart: kitűnő porosz kőszentet, üzemi szenet, bányakőszentet és mosott kőszentet, amelyeknek mintája az irodában megtekinthető.

Tisztviselőknél, fix fizetésű egyéneknek és egyesületeknek kedvező fizetési feltételek.

Kölcsönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít.
Kosztpénzt heti kamatra elfogad.
Buzát kamatra átvesz és elhelyez.
Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-utca 89. szám

<p>HOTEL</p> <h2>ASTORIA</h2> <p>KOSZUTH LAJOS-UTCA</p> <p>Szobák fűtéssel napi 60,000 koronától.</p>	<p>HOTEL</p> <h2>PALACE</h2> <p>RÁKÓCZI-UT</p> <p>Szobák napi 50,000 K-tól.</p>
---	---

A főváros két legmodernebb szállodájában.

Kitűnő, Tóby József-féle ujlétai, valamint Tokaji gyaljai ó és új boraimat mir enkinék olcsón ajánlom.

Olaszrizling, Burgundi, Ezerjó, és még több tiszta fajok literenként is.

Holló Imre, vendéglős, Simonffy-utca 59. szám.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborai általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendenek.

Kapható:
palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:
Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. Telefon: 158.

Apró hirdetések.

Levelzés.

Házasság céljából
keresem ismeretséget azo lid. házas. gyermekte len. jó mezei tenésű kö zepkoru uriaszonynak. ki gondost boldog es ladi életet kíván élni egy komoly gondolkodásu idosebb emberrel. kinek havi jovedelme 2 millió. Kérek csakis komoly le veleket „Otvennégy éves” jelgére a kiadóhivatalba küldeni. 783

Szeretnék
megismerkedni gazdál kodó uri emberrel, há zasság nincs kizárva. — Levelet a kiadóba „Jó idő” jelgére kérek. 693

Ajánlat.

Szoptatós
dadának ajánlok Józ sef kir. herceg-utca 30. szám. házmesternél. 895

Pénz!
Pénz és buzakölcsönt a legolcsóbb kamattal mel lett szerez. közvetit in gatlan fedezetre Patak. Csapó utca 19. kereszt épület. 852

Topolvahtetés
bükkfahálószobák leg olosóbban beszerezhető k. Pacsirta utca 27. 677

Tan-urak
Ávegezve és kimérve leg olosóbb árban Királynál. Dégenfeld-tér 11. sz. 116

Király
kávái mézis a legjobbak. állandóan friss pörkölés. Dégenfeld-tér 11. szám.

Szilvórium
törköly seprő. barack. kiűstön főzött kitűnő ná linkák kedvező árban. Ávegezve, kimérve és po haranként Királynál kap hatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 117

Gyümölcsizsek
lekvárok, barack, meggy. ribizli, málna, csinke rózsa (hecséri) cukros sziva, kitűnő minőségek Király üzletében kap hatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

A kávát
Királynál a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. szám 114

Cognac
kimérve és Ávegezve nagy választékban Királynál kapható. Egy nagy üveg cognac 37,000 korona Dégenfeld-tér 11. szám 119

Préz kárpitos
Hatvan-u. 41. Hecser. plus, szövet, bőrvászon, diványok, afrik, lőszőr madracok szalon és bór garnitúrák, berszely fo tettek készen kaphatók. Telefon hívó 12—33 25

Gazdaságba
ajánlok gazdasági is kolát és négy gimnáziumot végzett két évi cva korlattal. erőves. rend szerető. nőilen fiatal ember. Szakav Gyula Kiszvárd. 728

Pénzkölcsönt
ingatlan biztosítékra ol csó kamattal közvetit — Hock iroda. Szintanna négy. 8

Soffőr
vizgára szakszerűen elő készít Kiss autómotor és gépműhely soffőr isko láia. Erzsébet-ut 20. Te lfon 901. 900

Ha lőt akar.
akár munkában, akár az elektrotechnikai szak ban, a legjobb hat kap angyanban vagy áruban Földvári Debreceni Elő elektrotechnikai gyárá ban. Széchenyi utca 55. Telefon 168. 119

Likőrök.

a legjobb gyártmányu, édesített italok: Kozantró császárkörte, vanília, unikum stb. Ávegezve és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

15 hold
föld eladó, vagy bérbe adó. Varra utca 9. szám. 657

Herkules
tűzifa-telep és szénrak tr Károly Ferenc Jó zsef-ut 10. szám. 90

100 millióig
pótlást kaphat, ha bel városi házat 150 milliót érő Tócskertet. Nemes-u. 21. számú kerti házamal elcsereől. 549

Értészem
a tisztelt urhölgyeket. — hogy szalonomba báli ru hák megrendeléseit gyors an eszközölöm és még — mindég féláron készülnek kabátok 400,000, kosztümök 300,000, ruhák 100 ezer kor. Bálint Margit. Péterfia 60. 736

Egy
jó nevelésű 13 éves isko lát kiliárt leány kalan szalonba vagy virágüz letbe kifutónak vagy tanulóleánynak ajánlok. Cim a kiadóban. 910

A legjobb
aromás, zamatos kávék frissen pörkölte Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. sz. 180

Órákat
ékszereket olcsón és jól javit Apródy. Kiszó ut ca 45. ártó 3. 914

Pénzkölcsönt
legelőnyösebben közvet it Debreceni Közvetítő Bank. Piac-utca 42. 965

Kiadó
1 hold szőlő, 2 szoba, konyha. — beköltözhető kis lakással Homokkertben. Elkérített baromfi udvar. Sertéssturtás meg engedve. Ertekezni RÁ kóczy-utca 62. 964

Butorozott
utcai szoba kiadó. RÁ kóczy 62. sz. 963

Egy
butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 962

Lemagasabb
kamatot fizet pénze után ma a Nagy Lajos Áru és Ingatlanforgalmi Vá lalat Központi Irodája. Debrecen. Veres-utca 9. 4

Csinosan
butorozott szoba kiadó. uri ember részére azon nal kiadó. Csillag-u. 69. 957

Óra
és ékszer javítások szak szerien jófálással kézi tűnk Staszik és Blattner órás és ékszerész. Csapó-u. 12. sz. 955

Utcai
butorozott szoba kiadó Darabos-utca 9. sz. 947

Étkezési
burgonya kapható na ponta Rákóczy-utca 51. sz. alatt nagyban és kisinyben, nagyban 130 ezer kicsinyben 140 ezer mázsáia. 945

Bort
habot mézet vesz Glück Péterfia-u. 76. 943

Saiát
készítésű tonolva betétes keményfa háló, ebédlő, festett butorok. Kossuth 60. 942

5 milliót
adok kölcsön kamattal men tesen annak ki egy szo ba konyhából álló lakást ad. Zánolva-u. 15. 948

Kereslet.

Aranyat
ezüst, brilliansat, hamisfogakat vess Steiner Mihály. Hatvan 2. szám I. emelet. 8

Tőkebefektetésre

veszek Alföldi, Kozrak tári Debreceni Elő tak. és István gózmalmi rész vényeket. Cim a kiadó ban. 9921

Veszünk
használt, de jó állapot ban levő auer, gáz ha riszvatartó koronákat. — Világítási vállalat varo si üzlete. 926

Egyszerű
fehérnemű varróné ta nyára kerestetik. Cim a kiadóban. 918

Könnvü
nappali munkára kifutó leány felvétetik. Cim a kiadóban. x

Aranyat
ezüstöt, brilliansat hamis fogat veszünk. Staszik és Blattner. Csapó-u. 12. sz. 965

Asztalos üzletem
kibővítéséhez 50—60 mil lióval társat keresek. mű helyem, üzembem van és raktárhelyiségem kézen áll. szaktudás nem szük séges. Dezső László iro dáia. Méliusz-tér 15. 960

Tisztviselőn!
vagy tisztviselő irodai gyakorlatlalt gyors és génirásban perfect fel vétetik. Ainaltok irásba n és Vasbutorgyár Réssz ventyársasághoz intézen dők. 952

Eladás.

Jó forgalmu
fűszerüzlet más vállalat miatt eladó. Cim a ki adóban. 875

Eladó
perza női bunda és egy hordozható cserépkályha Hatvan utca 22. 930

Kihizott
sertés eladó. Boldogfalva utca 12. 919

Eladó
Honvéd-u. 9-i. Viola-u. 1 magytelkü sarokház, két szoba, konyha, istálló. — sertésül. jóvízü ut. Vétel esetén azonnal átadó. Er tekezni a helyszínen. 935

Egy
dynamó 5 volt 2 amp. egy asztali, egy fli induk toros hazi tejsfon eladó. Cim a kiadóhivatalban 96

Egy
fényképező gép felszere lészel 10x15 nagyágu eladó. Cim a kiadóhiva talban. 100

Ukirt
Jerikó-utca 51. számú szőlő eladó. 967

Egy
szép festett hálószoba butor eladó. Ertekezni: Honvéd-utca 43. sz. 966

Város alatt
10 hold fekete homok. buzavetéssel. 2 szoba, elő szoba, konyha. 4 lóra ist álló. hízaló, kocsiszín, 2 ló, 1 tehén, 2 rend bel-i lozserszám, 1 fede les kocsi, 2 szekér. 1 vetőgép, eke, kaparógép okekapa, teljes felszere léssel azonnali átvételre eladó. Dezső László iro dáia. Méliusz-tér 15. 961

Olcsó
kis ház Katz-telepen — szoba, konyha, beköltöz hető lakással eldő, kevés pénzért megvehető. — Dezső, Méliusz-tér 15. 964

Utazó bunda
felnyitós szekrény, nagy szózó tekő eladó. Kö nyök-u. 8. 963

Eladó
Köntöskertben, beköltöz hető szőlő lakással, Er zsébet ut 52. 949